

آدمِ بے خیر و مار

نقلِ آزرگی

دَ نامِ خُداى كه جانِ مِیدیه
قلم ره دَ نِوِشته كدو توانِ مِیدیه

آدمِ بے خَیرِ و مارِ

نقلِ آزرگی

آدم بے خیر و مار

بُود نَبُود دَ زمانایِ قَدِیمِ یِگِ آدَمِ بے خَیرِ بُودِ کِه بَلَدِه پُولدَارِ

شُدو از هِیچِ کَارِ دَرِیغِ نَمُوکدِ - وختیکه دَ خانِه ازو مِهمو

مِیَمَدِ، اُو بَلَدِه مِهمونِ خُو نَانِ خُشکِ مِیَدَدِ و غَیْتیکه خُودِ شِی

کُدَمِ جَایِ سَفَرِ مُوکدِ، پِیشِ از رِفَتو دَ خَاثُونِ خُو مُوگُفت: ”از

خانِه مِه کَلو خَرَجِ

نَکُو!“

دَ امزُو رُوزا دَ یِگِ

جَایِ کِه نَزْدِیکِ خانِه

ازو بُودِ گَاوِ و گُوسپو اَرزو شُدِ و آدَمِ بے خَیرِ بَدُونِ طَالِ و طُولِ

طَرَفِ امزُو جَایِ رَییِ شُدِ تا بَلَدِه خُو گَاوِ و گُوسپو بَخَرِه.

اُو دَ حَالِيكِه دَ بَلِه اَسپ خُو سَوَار بُود و طَرَفِ امزُو جاي
 مورفت چيم شي دَ يگ قوطي اَلبي خورد و اُو دِستي از اَسپ
 خُو تاه شُد كه توخ كنه دَ مَنِه قوطي چي آسته. آدم بے خِير
 امي كه سر قوطي ره واز كد، از مَنِه قوطي يگ مار كنه دَ

بَلِه شي تُوپ كد و
 خود ره دَ گردون شي
 پيچ دده اُو ره قپه كد.
 آدم بے خِير كه هر

چيقس چيغ زد، صدای شي بُر نَشُد. اوخته اُو كوشش كد كه
 مار ره از گردون خُو دُور كُنه، مگم نَتَنِست و از مار پُرسِيده
 كُفت: ”اَي مار، چرا خود ره دَ گردون مه پيچ دَدے؟ از مه

چی بدی دیدے؟“ مار گُفت: ”اُمُو مثل رہ نَشیندے کہ «دَ

عَوَضِ خُوبی بدی یہ»؟ آدمِ بے خَیر گُفت: ”نہ، ای مثل

راست نییہ!

دَ عَوَضِ خُوبی، خُوبی آستہ۔ ما تُو رہ از قوطی آزاد کدہ دَ

حق تُو خُوبی کدُم، تُو ام باید مَرہ ایلہ بدی۔“ لیکن مار

گُفت: ”گپ تُو رہ قَبُول نَدَرُم؛ تورہ از مہ راست آستہ۔“

اوختہ آدمِ بے خَیر دَ مار گُفت: ”راہِ آسو امی آستہ کہ از چند

نفر پُرسان کنی تا معلوم شُنه کہ گپِ ازمہ راست آستہ یا تورہ

ازتُو؟ ہر چیزِ کہ اونا گُفت ما و تُو باید قَبُول کُنی۔“ اگہ

تورہ ازتُو راست ثابت شُد، مَرہ بُکُش و اگہ گپِ ازمہ صحیح

بُود، مَرہ ایلہ کُو کہ بورُم۔

اوخته هر دوی شی رفته اوّل از سگِ رمه آدمِ بے خیر پُرسان
 کده گفت: ”امی مثل راست آسته که «دَ عَوْضِ خُوبی بَدی

یہ»؟“ سگِ رمه
 گفت: ”آرے، هر
 کس که خُوبی کُنه،
 بَدی مینگره.“ و

رُوی خُو ره سُونِ آدمِ بے خیر کده گفت: ”ما چندین سال مُوشه
 که گوسپونای تُو ره هُوش مُوکُنم و تا آلی یگِ گوسپون تُو ره
 ام گُرگ نَخورده، مگم تُو دَز مه و چوپون خُو غیر از نانِ
 پوپنک زده کدَم چیزی دیگه دَدے که بَخوری؟ آیا امی دَ

عَوَضِ خُوبِی بَدِی نَبِیْه؟ ” رَنگ و رُوی آدَمِ بے خَیْرِ پَرِیْد و سَر

شِی خَم مَنَد۔ مَار کُفْت: ” جَوَاب رِه شَنِیْدِی؟ آلی بَایْد تُو رِه

نِیْش بَزَنَم۔ ” مَگَم آدَمِ بے خَیْرِ لَرزِیْدِه کُفْت: ” اگِه اِجَازَه تُو

بَشَه اَز گُوسِپُو و بَز

اَم پُرْسَان کُنِی۔ ”

مَار قَبُول کَد و هَر

دُوی شِی دَ پِیْشِ

اَز وَا رَفْت و پُرْسَان کَدِه کُفْت: ” آیَا اَمِی مَثَل رَاسْت اَسْتِه کِه

«دَ عَوَضِ خُوبِی بَدِی یَه»؟ ” گُوسِپُو و بَز کُفْت: ” آرَے،

رَاسْت اَسْتِه۔ مُو هَر سَال بَلَدِه اَمزِی نَفَر بَارِه و بَزغَلِه مِیْزِیِی و

اَز شِیْر و پَاشَم مُو اَم اِسْتِفَادِه مُونِه، مَگَم هِیْچ دَ فِکَر اَز مُو نَبِیْه

و مو ره دَ امزی زمینِ خُشک ایله کده که نه آو دَره و نه
عَلَفِ-

آدم بے خیر که کلو ترس خوردد، جُرأت کده بسم دَ مار گُفت:

”امی گپ ره از

اُشترای مه ام پُرسان

کو، هر چیزی که اونا

گُفت قبول آسته-

اوخته اونا دَ پیش اُشتر رفت و از اُشتر پیر پُرسان کده گُفت:

”ایا امی مثل راست آسته که «دَ عَوْضِ خُوبی بَدی یه»؟“

اُشتر پیر آه سَرِد کشید و گُفت: ”امی اُشترای جوان ره که

مینگری، پگ امزیا ره ما زیدیم و بلده امزی نفر کُته کدیم،

مگم ای نفر هیچ دَ فکرِ ازمو نییه، نه آو و علفِ پَریمو دَری و
نه جای بُود-و-باشِ خُوب-.

آدمِ بے خیرِ که دست و پای شی از ترسِ میلرزیدِ قد آواز لرزو
گُفت: ”مُوشه که ایمِ دفعه از یگِ انسانِ پُرسان کنی؟“ مار
قبُولِ کد و هر دُوی ازوا دَ پیشِ بیری آدمِ بے خیرِ رفت و ازو

پُرسیده گُفت: ”آیا امی
مَثَلِ راستِ آسته که «دَد
عَوَضِ خُوبی بَدی
یه»؟“ بیری شی

باوجودِ که از خاطرِ خُسَرِ خُو کَلو جِگرخُونِ بُودِ گپِ دِلِ خُو ره
تاشه نَتَنست و گُفت: ”ای آدمِ باوجودِ که مال و دُولتِ پَریمو

دَرِه، هِيچِ وَخْتِ بَلَدِه اَزْمُو كَالَايِ خُوبِ وَ نَانِ خُوبِ نَدَدِه وَ
 تَقَاضَايِ شِي هَمِيْشِه اِي بُوْدِه كِه مَوْ شَاوِ وَ رُوْزِ دَ خَاْنِه شِي
 كَارِ كَنِي تَا مَالِ وَ دَوْلَتِ اَزِي دِيْگِه اَمِ كَلُو شُنِه. اَدَمِ بِيْ خَيْرِ اَزِ
 جَوَابِ بِيْرِي خُو حَيْرُو مَنَدِ وَ كُوْشِشِ كَدِ كِه مَارِ رِه دِيْگُو رَقْمِ
 دِيْگِه رَاضِي كُنِه تَا اُو رِه اِيْلِه بَدِيَه. اَوخْتِه اُو كُفْت: ”اَيِ
 مَارِ ، تُوْرِه اَزْتُو رَاْسْتِ اَسْتِه كِه «دَا عَوْضِ خُوْبِي بَدِي يَه.»
 دُرْسْتِ اَسْتِه كِه مَا اَدَمِ بِيْ خَيْرِ، دِسْتَخُشَكِ وَ تَنَكِ-نَظَرِ اَسْتُمْ،

مَگَمِ اَزِي اَوْسُو
 كُوْشِشِ مُونَمِ كِه خُوِي
 خُو رِه تَغْيِيْرِ بَدِيْمِ،
 ”لُطْفَاً مَرِه اِيْلِه كُو.“

مار گُفت: " ما دَزی گِپای تُو بازی نَمُوخوَرُم و تُو ره زنده
نَمیلُم! " اوخته آدم بے خَیر ره نیش زَد و اُو مُرد. تمام مال و
دارایی ره که اُو مُوزیگری کده جم کُدَد، د خاتُو و اولادای
شی و د دیگه نفره مند و خود شی جُز کفن هیچ چیز ره قد خُو
بُرده نَتَنست.

مَثَل معروف اَسته: «جم کدونِ مُوزیا و خوردنِ غازیا.»

پایان

مُشخصاتِ كِتَاب

نامِ كِتَاب:	آدمِ بے خیر و مار
نوشتہ كُنندہ:	حاجی اصغر
رسام:	سید حبیب بہزاد
چاپ كُنندہ:	موسسہ سواد آموزی و فَرہنگی آزرگی
تعداد چاپ:	۱۰۰۰
تاریخ چاپ:	۱۴۰۰/۲۰۲۱
نوبت چاپ:	بار اول & پی دی ایف / PDF

Book information

Book Title:	The greedy man and the snake
Author:	Hajji Asghar
Artist:	Sayed Habib Behzad
Publisher:	Hazaragi Literacy & Culture Organization
Printed:	1000
Date:	1400(AH)/2021(CE)
Edition:	first (& pdf online)

